

Вие сте направили дарение през 2012 година?

Ползвайте данъчните облекчения!

КАК ДА СЕ ВЪЗПОЛЗВАТЕ ОТ СЪЩЕСТВУВАЩИТЕ ДАНЪЧНИ ОБЛЕКЧЕНИЯ ЗА ДАРЕНИЯ?¹

Размерът на данъчното облекчение е предвиден в Закона за корпоративното подоходно облагане и се определя в зависимост от това в полза на кого фирмата Ви дарява. Облекчението е в размер на:

- **До 10 процента** от положителния счетоводен финансов резултат (счетоводната печалба) се намалява с дарения в полза на:
 - здравни заведения;
 - лечебни заведения;
 - специализирани институции за предоставяне на социални услуги съгласно Закона за социално подпомагане, както и на Агенцията за социално подпомагане и на Фонд "Социална закрила" към министъра на труда и социалната политика;
 - специализирани институции за деца съгласно Закона за закрила на детето, както и на домове за отглеждане и възпитание на деца, лишени от родителска грижа, съгласно Закона за народната просвета и домове за медико-социални грижи за деца съгласно Закона за лечебните заведения;
 - детски ясли, детски градини, училища, висши училища или академии;
 - бюджетни предприятия;
 - специализирани предприятия или кооперации на хората с увреждания, съгласно Закона за интеграция на хората с увреждания, както и в полза на Агенцията за хората с увреждания;
 - регистрираните в страната вероизповедания;
 - лица, пострадали при бедствия или на семействата им;
 - Български червен кръст;
 - социално слаби лица;

¹ За подготовката на настоящия текст е използвана разработката на Национална агенция за приходите „Как законно да си намаля данъците?“.

- деца с увреждания или без родители;
- културни институти, както и за целите на културния, образователния или научния обмен по международен договор, по който Република България е страна;
- юридически лица с нестопанска цел, в т.ч. читалища, регистрирани в Централния регистър на юридическите лица с нестопанска цел за осъществяване на общественополезна дейност при Министерството на правосъдието, с изключение на организации, подпомагащи културата по смисъла на Закона за меценатството;
- ученици и студенти в училища в държава членка на Европейския съюз, или в друга държава - страна по Споразумението за Европейското икономическо пространство за учредените и предоставените им стипендии за обучение;
- фонд "Енергийна ефективност и възобновяеми източници";
- комуни за лечение на наркозависими, както и на наркозависими лица за тяхното лечение;
- детския фонд на Организацията на обединените нации (УНИЦЕФ).

Пример: Фирма, която следва да бъде обложена с корпоративен данък по реда на ЗКПО, има счетоводна печалба за конкретната година в размер на 100 000 лв. и дарява на юридическо лице с нестопанска цел, регистрирано в Централния регистър на юридическите лица с нестопанска цел за осъществяване на общественополезна дейност при Министерството на правосъдието, сумата от 12 000 лв. Законът дава възможност на Фирмата да ползва данъчно облекчение за дарение на стойност максимум 10 000 лв. ($100\ 000\ \text{лв.} \times 10\% = 10\ 000\ \text{лв.}$). Следователно Фирмата следва да изчисли дължимия годишен данък върху облагаема основа в размер на 102 000 лв. ($100\ 000 + 2000 = 102\ 000\ \text{лв.}$).

- **До 15 процента** - ако направите дарение за културата.

Пример: Фирмата, която следва да бъде обложена с корпоративен данък по реда на ЗКПО, има счетоводна печалба за конкретната година в размер на 100 000 лв. и прави дарение за култура в размер на 20 000 лв. Законът дава възможност на Фирмата да ползва данъчно облекчение за дарение на стойност максимум 15 000 лв. ($100\ 000\ \text{лв.} \times 15\% = 15\ 000\ \text{лв.}$). Следователно Фирмата следва да изчисли дължимия годишен данък върху облагаема основа в размер на 105 000 лв. ($100\ 000 + 5000 = 105\ 000\ \text{лв.}$).

- **До 50 на сто**, когато дарението е в полза на Център "Фонд за лечение на деца" и/или Център "Фонд за асистирана репродукция".

Пример: Фирмата, която следва да бъде обложена с корпоративен данък по реда на ЗКПО, има счетоводна печалба за конкретната година в размер на 100 000 лв. и прави дарение в полза на Център "Фонд за лечение на деца" в размер на 55 000 лв. Законът дава възможност на Фирмата да ползва данъчно облекчение за дарение на стойност максимум 50 000 лв. ($100\ 000\ \text{лв.} \times 50\% = 50\ 000\ \text{лв.}$). Следователно Фирмата следва да изчисли дължимия годишен данък върху облагаема основа в размер на 105 000 лв. ($100\ 000 + 5000 = 105\ 000\ \text{лв.}$).

- **Без ограничение в размера на разхода за дарение** - за дарения на компютри и периферни устройства за тях, които са произведени до една година преди датата на дарението, направени в полза на български училища, включително висши училища.

Важно! Независимо че за този вид дарения не е налице ограничение в размера, следва да се има предвид, че общият размер на разходите за дарения не може да превишава 65 на сто от счетоводната печалба.

Пример: Фирмата, която следва да бъде обложена с корпоративен данък по реда на ЗКПО, има счетоводна печалба за конкретната година в размер на 100 000 лв. и прави дарение на компютри и периферни устройства за тях, които са произведени до една година преди датата на дарението, в полза на български училища, включително висши училища. Размерът на дарението възлиза на стойност 70 000 лв. В конкретния пример разходите за дарения възлизат на 70 000 лв. Общият размер на разходите за дарения не може да надвишава 65 на сто от счетоводната печалба. В нашия пример разходите за дарение не могат да надвишат съответно 65 000 лв. (100 000 лв. X 65 %). Следователно Фирмата следва да изчисли дължимия годишен данък върху облагаема основа в размер на 105 000 лв. (100 000 + 5000).

- **Данъчно облекчение за дарения може да се ползва и за дарения, направени в полза на идентични или сходни лица от дотук изброените, установени в друга държава** членка на Европейския съюз или държава – страна по Споразумението за Европейското икономическо пространство. В тези случаи към декларацията задължително се прилага и официален легализиран документ, удостоверяващ статута на получателя на дарението, издаден или заверен от компетентен орган на съответната чужда държава и неговият превод на български език, извършен от заклет преводач.

С колко мога да си намаля данъка?

Признатите разходи за дарение общо не могат да превишават 65 на сто от счетоводната печалба.

Пример: Фирмата, която следва да бъде обложена с корпоративен данък по реда на ЗКПО има счетоводна печалба за конкретната година в размер на 100 000 лв. С оглед коментираните разпоредби, това лице може да ползва облекчение за дарение на стойност максимум 10 000 лв. (100 000 лв. X 10 %) в полза на ЮЛНЦ, регистрирано в обществена полза. На следващо място Фирмата може да направи дарение в полза на център „Фонд за лечение на деца” в размер не повече от 50 000 лв. (100 000 лв. X 50 %). И на трето място юридическото лице може да се възползва от правото си да направи дарение за култура в размер, който не може да превиши 15 на сто от счетоводната печалба, т.е. 15 000 лв. (100 000 лв. X 15 %). В конкретния пример разходите за дарения възлизат на общо на 75 000 лв. Общият размер на разходите за дарения не може да надвишава 65 на сто от счетоводната печалба. В нашия пример разходите за дарение не могат да надвишат 65 000 лв. (100 000 лв. X 65 %). Следователно Фирмата следва да изчисли дължимия годишен данък върху облагаема основа в размер на 110 000 лв. (100 000 + 10 000).

Важно !!! Не се признава за данъчни цели разход за дарение, когато с дарението се облагодетелстват пряко или косвено ръководителите, които го отпускат, или тези, които се разпореждат с него, или са налице доказателства, че предметът на дарението не е получен.

Какви документи са ми нужни?

С цел доказване на разходите за дарения е необходимо да са налице документи, в които се съдържа детайлна информация за дарителя и дарения (пълно наименование, ЕИК/БУЛСТАТ/седалище и адрес на управление) както и данни, че дарението действително е получено. Такива документи могат да бъдат:

- договор за дарение между направилia дарението и получилия дарението,
- удостоверение за направено дарение, издадено от дарения,
- приемо-предавателен протокол.

Тези документи или техни копия **не** се прилагат към годишната данъчна декларация.

А ако фирмата ми дарява вещи?

Ако дарявате вещи, разходът за дарение, обект на признаване или непризнаване за данъчни цели по реда на ЗКПО, се равнява на тяхната балансовата стойност.

Независимо какви вещи дарява вашата фирма, ако тя е регистрирана по **ДДС** и е ползвала данъчен кредит по реда на Закона за данък върху добавената стойност при закупуване на дарената вещь то фирмата ви следва да начисли **ДДС** при извършването на дарението. Данъчната основа е равна на данъчната основа при придобиването на стоката или на себестойността ѝ, а в случаите, когато стоката е внесена - на данъчната основа при вноса.

Пример: Ако вашата фирма е закупила мебели на стойност 1000 лв., върху сумата от 1000 лв. (данъчна основа) ѝ е начислено **ДДС 20 %** (данъчна ставка) и е направила крайно плащане, възлизащо на 1200 лв. (с вече включено **ДДС**) и след това ѝ е приспаднал данъчен кредит в размер на сумата от 200 лв., то при извършването на дарение следва да начисли **ДДС** в размер на ползвания данъчен кредит (200 лв.). В този случай **ДДС** се начислява от доставчика с издаване на протокол, който се включва в дневника за продажбите и справка-декларацията по **ЗДДС** през периода, през който е издаден протоколът. В случай че фирмата, която дарява мебелите не е ползвала данъчен кредит при закупуването им, то дарението няма да бъде приравнено на възмездна доставка и **ДДС** не следва да се начислява.

За да сте убедени, че дарявате на регистрирани съгласно изискванията на закона лица винаги изисквайте от тях документи, удостоверяващи тяхната надлежна и актуална регистрация – например за юридическите лица с нестопанска цел, регистрирани в обществена полза е нужно да се легитимират с издадено от Централния регистър при Министерство на правосъдието удостоверение или чрез електронна проверка в самия регистър на интернет страницата на Министерство на правосъдието - <http://www.justice.government.bg/ngo/search.aspx>.

Къде се отбелязва направеното дарение в данъчната декларация за съответната година?

Вие следва да попълните данни в „Приложение № 1 за преобразуване на счетоводния финансов резултат“ / „Справка 1 - разходи за дарения“ към годишната данъчна декларация за направените от вас дарения, както следва:

Справка 1 – Разходи за дарения

Номенклатура за кодовете по видове лица, в чиято полза е извършено дарение

Код	Лице, в чиято полза е извършено дарението
1	здравни и лечебни заведения
2	специализирани институции за предоставяне на социални услуги съгласно Закона за социално подпомагане, както и на Агенцията за социално подпомагане и на фонд "Социална закрила" към министъра на труда и социалната политика
3	специализирани институции за деца съгласно Закона за закрила на детето, както и на домове за отглеждане и възпитание на деца, лишени от родителска грижа съгласно Закона за народната просвета и домове за медико-социални грижи за деца съгласно Закона за лечебните заведения
4	детски ясли, детски градини, училища, висши училища или академии
5	бюджетни предприятия по смисъла на Закона за счетоводството
6	регистрирани в страната вероизповедания
7	специализирани предприятия или кооперации на хора с увреждания, вписани в регистъра по чл. 29 от Закона за интеграция на хората с увреждания, както и в полза на Агенцията за хората с увреждания
8	хора с увреждания, както и за технически помощни средства за тях
9	лица, пострадали при бедствия по смисъла на Закона за защита при бедствия, или на семействата им,
10	Българския Червен кръст
11	социално слаби лица
12	деца с увреждания или без родители
13	културни институти или за целите на културния, образователния или научния обмен по международен договор, по който Република България е страна
14	юридически лица с нестопанска цел, регистрирани в Централния регистър на юридическите лица с нестопанска цел за общественнополезна дейност, с изключение на организации, подпомагащи културата по смисъла на Закона за меценатството
15	ученици и студенти в училища в държава-членка на ЕС, или в друга държава-страна по Споразумението за ЕИП за учредените и предоставените им стипендии за обучение
16	Фонд "Енергийна ефективност и възобновяеми източници"
17	комунити за лечение на наркозависими, както и на наркозависими лица за тяхното лечение
18	детския фонд на Организацията на обединените нации (УНИЦЕФ)
19	Център „Фонд за лечение на деца“ и Център „Фонд за асистирана репродукция“
20	безвъзмездно предоставена помощ по реда и при условията на Закона за меценатството
21	дарения на компютри и периферни устройства за тях, произведени до една година преди датата на дарението, в полза на български училища, включително висши училища

Забележка: Тази номенклатура е приложима и за дарения, направени в полза на идентични или сходни на изброените в нея лица, установени в или граждани на друга държава-членка на ЕС, или в друга държава-страна по Споразумението за ЕИП (Вж. чл. 31, ал. 7 от ЗКПО).

- в графа „№“ – поредния номер на извършеното дарение,

№	КОД (посочете код от Номен- клатурата)	ДАНИИ ЗА ЛИЦЕТО, В ЧИЯТО ПОЛЗА Е ИЗВЪРШЕНО ДАРЕНИЕТО			Размер на дарението
		Наименование/Име, презиме, фамилия	ЕС/ ЕИП	ЕИК по ЗТР/ БУЛСТАТ/ ЕГН/ ЛНЧ/Служебен № от регистъра на НАП	
1	2	3	4	5	6
1			☐		
2			☐		
3			☐		
4			☐		

- в графа „Код“ – следва да впишете кода от поместената в самото приложение номенклатура, която се намира на стр. 3. Ако например сте дарили в полза на лечебно заведение, то вашият код е под номер 1,

- в графа „Наименование“ – изписвате пълното наименование на лицето, получател на дарението,

№	КОД (посочете код от Номен- клатурата)	ДАНИ ЗА ЛИЦЕТО, В ЧИЯТО ПОЛЗА Е ИЗВЪРШЕНО ДАРЕНИЕТО			Размер на дарението
		Наименование/Име, презиме, фамилия	ЕС/ ЕИП	ЕИК по ЗТР/ БУЛСТАТ/ ЕГН/ ЛНЧ/Служебен № от регистъра на НАП	
1	2	3	4	5	6
1			☐		
2			☐		
3			☐		
4			☐		

- в графа „ЕС/ЕИП“ отбелязвате единствено ако сте направили дарение в полза на лица, установени в друга държава – членка на Европейския съюз или държава – страна по Споразумението за Европейското икономическо пространство,

№	КОД (посочете код от Номен- клатурата)	ДАНИ ЗА ЛИЦЕТО, В ЧИЯТО ПОЛЗА Е ИЗВЪРШЕНО ДАРЕНИЕТО			Размер на дарението
		Наименование/Име, презиме, фамилия	ЕС/ ЕИП	ЕИК по ЗТР/ БУЛСТАТ/ ЕГН/ ЛНЧ/Служебен № от регистъра на НАП	
1	2	3	4	5	6
1			☐		
2			☐		
3			☐		
4			☐		

- в графа „ЕИК по ЗТР /БУСТАТ/ЕГН/ЛНЧ/Служебен № от регистър на НАП“ попълвате единния идентификационен код на лицето, с който то се идентифицира,

№	КОД (посочете код от Номен- клатурата)	ДАНИ ЗА ЛИЦЕТО, В ЧИЯТО ПОЛЗА Е ИЗВЪРШЕНО ДАРЕНИЕТО			Размер на дарението
		Наименование/Име, презиме, фамилия	ЕС/ ЕИП	ЕИК по ЗТР/ БУЛСТАТ/ ЕГН/ ЛНЧ/Служебен № от регистъра на НАП	
1	2	3	4	5	6
1			☐		
2			☐		
3			☐		
4			☐		

- в графа „Размер на дарението“ – попълвате стойността на дарението в лева.

№	КОД (посочете код от Номен- клатурата)	ДАНИ ЗА ЛИЦЕТО, В ЧИЯТО ПОЛЗА Е ИЗВЪРШЕНО ДАРЕНИЕТО			Размер на дарението
		Наименование/Име, презиме, фамилия	ЕС/ ЕИП	ЕИК по ЗТР/ БУЛСТАТ/ ЕГН/ ЛНЧ/Служебен № от регистъра на НАП	
1	2	3	4	5	6
1			☐		
2			☐		
3			☐		
4			☐		

Допълнителна информация за ползването на данъчните облекчения можете да получите на **телефона на информационния център на НАП 0700 18 700 на цената на градски разговор.**